

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

Autor: Mgr. Lumír Caletka: „Vývoj advokacie v Československu 1918-1989“

(136 str.)

Na stejné téma, tedy vývoj advokacie v Československu 1918-1989, jsem posuzoval spis nazvaný rigorózní práce téhož autora v červnu minulého roku. Současná práce má bez příloh 122 stran, členění na kapitoly a další části obsahu jsou stejné nebo velmi podobné práci z minulého roku, kterou jsem nedoporučil k obhajobě hlavně pro hrubé obsahové chyby v textu.

Podobně jako minulý exemplář je posuzovaný text kompilací množství údajů a charakteristik přebíraných z běžně dostupné literatury na téma advokacie, ať už podle slovníkových hesel (Madarův Slovník českého práva, Slovník veřejného práva čsl. z 30. a 40. let 20. století, a také z učebnic české a československé právní historie (K. Malý, J. Kuklík). Hojně využívá známé knižní zpracování dějin advokacie vydané nedávno.

Autorovi nelze upřít snahu získat informace o předmětu zkoumání, v mnoha místech odkazuje na příslušné právní normy. Pro dějiny advokacie je ovšem nepostradatelná publikace S. Balíka a kol., kterou rovněž autor hojně využívá. A tak si mnohý čtenář, jenž pozapomenul již některé základní poučky z dějin české právní historie starší i novější, může s autorem posuzovaného spisu připomenout např. na str. 25, že *Ius regale montanorum* Václava II. „sestával ze 4 knih, z nichž první pojednává o osobách, druhá a třetí a horách a čtvrtá o soudním řádu“. Tyto řádky jsou malou ukázkou stylu pisatele, který na mnoha místech ve svém textu uvádí běžné a známé skutečnosti jako zásadní, pro výklad zvoleného tématu nezbytné údaje, doprovázené odkazem na literaturu. Tímto postupem, svou již vypěstovanou obratnost, v kompilaci výňatků ze shromážděných materiálů zbytečně degraduje. V práci postrádám alespoň náznaky vlastního postoje či úsudku autora k vykládaným dílčím problémům, když totiž naznačené otázky komentuje pouze stanovisky jiných autorů, ale téměř nikdy nelze nalézt jeho vlastní názor. Výjimkou je např. odstavec na str. 30. Na téže straně bohužel následuje hned doklad malé pečlivosti autora, kterou jsem vytýkal již u předchozí verze práce.

Z hlediska rozvržení obsahu spisu se ukazuje, že nejméně jednu třetinu zabírá předimenzovaný retrospektivní pohled, tedy vývoj advokacie před vznikem ČSR, kde autor podléhá tradičním náhledům, že v právních dějinách je třeba začínat od římského práva, přestože je v názvu práce jasně uvedeno 20. století a téma je lokalizováno do českých zemí. Důležité historické mezníky v dějinách státu a práva u nás jsou však uvedeny skromněji.

Advokacie v období Druhé republiky je výklad velmi krátký, zde by mohl autor vyložit i další předpisy, ne pouze vládní nařízení č. 284/1938 Sb. z. a n.

Kapitolka č. 10, Změny v advokacii po r. 1989, předbíhá následující výklad o advokátních komorách (kapitola č. 11) a mohla být zahrnuta do závěrečného oddílu. V pasáži o advokátních komorách je nepřiměřeně krátký výklad o těchto institucích na Slovensku a Podkarpatské Rusi.

Autorův výběr medailonků významných advokátů a advokátek působících v letech 1918-1989 (kapitola 12) je zcela subjektivní volbou autora práce. Ve spise, který podle názvu končí rokem 1989, je pouhým připomenutím některých advokátů a ilustrací předcházejících kapitol. Některé drobnější stylistické a redakční připomínky k textu:

- strana 33 - Statistické údaje autor přebírá z literatury, nikoliv z autentických zdrojů
- strana 33 – Proč není vedle německého názvu ABGB také trestní zákoník z 18003 v němčině?
- Autor na více místech používá zkratky Sb. z. a Sb. z. a n. bez obvyklého pravidla

Autor připomíná, že cílem jeho práce byl popis a analýza vývoje advokacie v daném časovém úseku (strana 10 a 122). Výsledkem je však zcela převažující popisné zachycení organizace a právní úpravy činnosti advokátů, o rozbor studovaných otázek se autor pokouší jen sporadicky. V celé práci převládá popisná koncepce nad snahou o právněhistorickou analýzu. Pro čtenáře je snazší studovat, resp. hledat pouze užší úsek výkladu nebo některý konkrétní zlomový okamžik vývoje než sledovat celkový vývoj, jak jej autor předkládá.

Přesto byl záměr shromáždit základní a i další dokreslující údaje k organizaci a činnosti advokacie a advokátů s využitím poměrně velkého množství literatury naplněn.

Práce splňuje obecně stanovené požadavky na rigorózní práci a **doporučuji** její obhajobu.

V Praze, dne 20. dubna 2017

Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.
oponent